

BÖRTÖNSTATISZTIKAI SZEMLE – 2019. 1. SZÁM

Ajánló és tallózás

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Hivatalának Stratégiai, Elemzési és Tervezési Főosztálya elkészítette a Börtönstatisztikai Szemle 2019. 1. lapszámát. A Főosztály 2015-ben jelentette meg először az online szakmai kiadványt, mely bemutatja a Büntetés-végrehajtási Szervezet érintő fontosabb statisztikai adatokat. A Börtönstatisztikai Szemle időszaki statisztikákat szolgáltat a fogvatartottakkal kapcsolatos főbb adatokról és a Bv. Szervezet tevékenységéről. A kiadvány az általános szervezeti adatokon túl minden alkalommal tartalmaz egy speciális fogvatartotti csoportra vagy a büntetés-végrehajtás egy speciális területére vonatkozó fejezetet is. Ezt a Börtönstatisztikai Szemle aktuális, 2019. 1. számához a Kommunikációs Főosztályról Kellner Gergely bv. százados készítette el, és a Büntetés-végrehajtási Szervezet kommunikációs tevékenységére vonatkozó adatokat mutatja be részletesebben.

A Börtönstatisztikai Szemle jelenlegi, és eddig megjelent lapszámai megtekinthetők magyar és angol nyelven a Büntetés-végrehajtási Szervezet honlapján.

A következőkben olvasható a Börtönstatisztikai Szemle 2019. 1. lapszámában megjelent statisztikákból készült összefoglalás és a Főszerkesztő ajánlása, mellyel az a célunk, hogy felhívjuk az Olvasó figyelmét a kiadványban publikált elemzésekre. Az alábbiakban idézett szövegrészek a Börtönstatisztikai Szemle 2019. 1. számában megtalálhatóak.

A Főszerkesztő ajánlása

A BvOP Hivatal Stratégiai, Elemzési és Tervezési Főosztályának statisztikai tevékenysége a társadalom általános tájékozottságát szolgáló, objektív tényekre alapozott adatszolgáltatási tevékenység.

A Büntetés-végrehajtási Szervezet tevékenységével összefüggő statisztikai információk nyilvánosságra hozatalával valóság-hű képet nyújtunk a szakpolitikai döntéshozók, az állami szervezetek, az önkormányzatok, a civil szervezetek, a szakmai és tudományos tevékenységet végzők, az Európai Unió intézményei, valamint a nemzetközi szervezetek számára.

Célunk, hogy a hivatalos statisztika hatóköre találkozzon a Büntetés-végrehajtási Szervezet tevékenysége iránt megnyilvánuló felhasználói igényekkel.

Az előállított statisztikai adatokat a szakmai elvárásoknak megfelelően szabályozottan és átláthatóan, a szakmai függetlenség, a pártatlanság és objektivitás, a felhasználó-központúság alapelveinek figyelembevételével tesszük közzé.

Tudományos tevékenységünk fejlesztési irányainak meghatározó szempontjai a relevancia, az adatvédelem, a megalapozott és fejlesztett módszertan, a minőség iránti elkötelezettség, az időszerűség és időbeli pontosság, a koherencia és összehasonlíthatóság, a hozzáférhetőség és érthetőség.

Az elmúlt években megjelent Börtönstatisztikai Szemlék hivatkozási pontként, adatforrásként a változó igényeket figyelembe véve törekedtek az új igények statisztikai adatfelvételekbe történő beépítésére, a statisztikai információk felhasználói igények szerinti átalakítására.

A fogvatartotti statisztikák tekintetében a Központi Statisztikai Hivatal által közölt létszámadatokhoz képest a Börtönstatisztikai Szemle részletesebb, átfogóbb statisztikákat közöl.

Bevezetés

A Börtönstatisztikai Szemle célja, hogy időszaki statisztikákat szolgáltasson a Büntetés-végrehajtási Szervezet által fogvatartottak főbb adatairól, illetve a szervezet tevékenységéről. Széleskörű és aktuális háttérrel kívánunk biztosítani kutatások, elemzések elkészítéséhez.

A fogvatartotti adatokat a Büntetés-végrehajtási Szervezet Fogvatartotti Alap Nyilvántartás (a továbbiakban: FANY) szoftveréből lekért statisztikákból, illetve a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága egyes Szolgálatainak, illetve Főosztályainak adatgyűjtései alapján állítottuk össze.

A statisztikák értelmezésénél figyelembe kell venni, hogy a fogvatartottakra vonatkozó számok dinamikus adatok, a fogvatartottak létszáma egy nap alatt akár többször is változhat. Ebből fakadóan a statisztikák egy része csak az adatok előállításának dátumával együtt értelmezhető, továbbá az összehasonlíthatóság és az elemzések megkönnyítése érdekében elsősorban százalékos mutatókkal dolgozunk.

Fogvatartottak száma és demográfiai adatai

A fogvatartotti populáció átlagos létszámáról megállapíthatjuk az alábbi táblázatot nézve, hogy az elmúlt három éves időszakban folyamatosan csökkent.

Fogvatartotti éves átlagléttség	
Év	Fő
2016	18 023
2017	17 944
2018	17 251

1. táblázat¹

1 A Börtönstatisztikai Szemlékben korábban megjelentetett átlagléttszámok helyett az összehasonlíthatóság és az objektív elemzési kép érdekében az adott évekre vonatkozó éves fogvatartotti átlagléttszámok statisztikai összevetését mutatjuk be, a FANY szoftveréből történt utólagos adatlekérés alapján.

Fogvatartottak nem és életkor szerinti megoszlása (2018. 12. 31.)				
	Összes fogvatartott (fő)		Ebből fiatalok (Fk.) fokozataiban fogvatartottak ² (fő)	
Férfi	15 096	92,60%	191	95,02%
Nő	1 207	7,40%	10	4,98%
Összesen:	16 303 3	100,00%	201	100,00%
			Összesen: 1,23%	

2. táblázat

A fogvatartottak demográfiai adatai alapján elmondható, hogy mindössze 7,4% nő (ebben jelentős változás nem tapasztalható az előző évekhez képest), míg a fiatalok aránya tovább csökkent (2015: 1,97%, 2016: 1,72%, 2017: 1,37%, 2018: 1,23%), közülük 95,02% férfi).

Életkor szerinti megoszlás (2018. 12. 31.)		
Életkor csoportok	Fő	%
16 évesnél fiatalabb	2	0,01
16-18 év	116	0,71
19-24 év	1 995	12,24
25-29 év	2 478	15,20
30-39 év	4 833	29,64
40-49 év	4 284	26,28
50-59 év	1 946	11,94
60 évesnél idősebb	649	3,98
Összesen:	16 303	100,00

3. táblázat

A fogvatartottak részletes életkori megoszlása az előző évi adatokhoz hasonlóan azt mutatja, hogy a 30-39 év közötti korcsoportba tartozó fogvatartottak aránya a legnagyobb. A következő legnépesebb életkori csoport a 40-49 éves korosztály, így elmondható, hogy a fogvatartottak több mint fele 30-49 év közötti.

A 25 év alatti fogvatartottak összesített aránya az előző évek csökkenő tendenciájával szemben enyhé emelkedést mutat (2014: 16,67%, 2015: 15,62%, 2016: 14,06%,

2 Fk. fogház, fk. börtön, fk. előzetes I. fokú ítéletig, fk. előzetes nem jogerősen elítélt.

3 Kiadványunkban a statisztikák bemutatásakor az elemzéseinkhez az egyéb statisztikai adatszolgáltatásokban már közzétett 2018. december 31-ei létszámot (16 303 fő) használjuk, egy aznapra utólag lekérdezett ún. elemzési adatbázis alapján, mely a FANY szoftveréből lekért adatok részletesebb vizsgálatát teszi lehetővé. Fontosnak tartottuk ezt a részletesebb adatbázist használni annak érdekében, hogy minél átfogóbb és objektívebb képet kapjunk a fogvatartottak adatairól és statisztikai jellemzőiről.

2017: 11,81%, 2018: 12,96%), míg a 40 év felettek aránya az előző évekhez hasonlóan némileg emelkedett (2014: 38,36%, 2015: 36,96%, 2016: 40,3%, 2017: 41,09%, 2018: 42,2%)⁴.

A 19-29 éves korosztály megközelítőleg 30%-ot tesz ki (27,44%), ezen kívül fontos megemlíteni – főként speciális szükségletei miatt – a 60 évesnél idősebb korosztályt, melybe a fogvatartottak 3,98%-a tartozik, arányuk tehát az előző évi 3,8%-hoz képest növekedést mutat.

Életkorcsoportok százalékos megoszlása és az átlagéletkor változása						
Korcsoport	2013.12.31.	2014.12.31.	2015.12.31.	2016.12.31.	2017.12.31.	2018.12.31.
18 év alatt	0,84	0,61	0,46	0,47	0,84	0,72
18 - 21 éves	7,77	6,84	6,35	5,33	5,25	4,07
22 - 24 éves	9,44	9,35	8,81	8,25	5,75	8,16
25 - 29 éves	15,41	15,1	15,28	15,47	17,88	15,20
30 - 39 éves	31,9	31,32	30,69	30,22	29,23	29,67
40 - 49 éves	23,37	24,58	25,35	26,37	26,18	26,28
50 - 59 éves	9,14	9,54	9,98	10,42	11,11	11,94
60 éves vagy idősebb	2,13	2,66	3,037	3,48	3,80	3,98
Átlagéletkor:	36 év 1 hónap	36 év 8 hónap	36 év 6 hónap	37 év 6 hónap	37 év 10 hónap	37 év 9 hónap

4. táblázat

A fenti táblázat alapján jól látható, hogy a 18 év alatti fogvatartottak aránya évekig tartó csökkenés után 1% alatti arányban látszik stabilizálódni. Továbbá ugyan lassan, de folyamatosan csökken a 18 és 21 év közötti fogvatartottak aránya. Megfigyelhető az is, hogy a 60 éves vagy idősebb korosztály aránya évről évre folyamatos növekedést mutat.

Az átlagéletkort bemutató számokból látszik, hogy a 2017-es év végéig emelkedik a fogvatartottak számított átlagéletkora, mely folyamat most megtorpanni látszik.

Fogvatartással összefüggő adatok

A büntetés-végrehajtási intézetek (röviden: bv. intézetek) átlagos telítettségi értéke változásának hátterében leginkább a büntető törvénykezésből és a férőhelyek alakulásából (férőhelyek létesítése, átstrukturálása) fakadó okok állnak. A bv. intézetek túltelítettsége az európai országok egy részében igen komoly, megoldásra váró problémákat okoz. Az elvárásoknak a magyar büntetés-végrehajtás a telítettség-kiegyenlítő programjával, ütemezett férőhelybővítési projektekkel kíván eleget tenni.

4 Összesített adatok a korábbi Börtönstatistikai Szemlékben megjelent életkori megoszlási adatok alapján.

Átlagtelítettség mértéke (%)	
Év	%
2016	131
2017	129
2018	113

5. táblázat⁵

A 2018-as év egészét vizsgálva a fogvatartottak átlagos létszáma 17 251 fő volt, 113%-os átlagos telítettségi szint mellett. A végrehajtott férőhelybővítések okán, továbbá az átlaglétszám tekintetében történt csökkenés hatására (2016: 18 023, 2017: 17 944, 2018: 17 251) az átlagos telítettség jelentős csökkenést mutat az előző évekhez képest.

Az 5 legnagyobb elhelyezett létszámmal bíró bv. intézet férőhelyeinek száma (2018. 12. 31.)	
Szombathelyi Országos Bv. Intézet	1 476 fő
Fővárosi Bv. Intézet	1 353 fő
Szegedi Fegyház és Börtön	1 284 fő
Pálhalmai Országos Bv. Intézet	1 182 fő
Budapesti Fegyház és Börtön	1 032 fő

6. táblázat

Az egyes bv. intézetekben elhelyezett fogvatartottak létszáma nincs közvetlen összefüggésben a túlzásfóltással, hiszen az a bv. intézetben elhelyezhető és az elhelyezett fogvatartottak arányának függvénye. Ugyanakkor az elhelyezett fogvatartottak létszáma szerinti legnagyobb bv. intézetek férőhelyeinek számát érdekes adatnak tartottuk, ezért a fenti táblázatban ezt szerepeltetjük.

Fogvatartottak megoszlása végrehajtási fokozat szerint (2018. 12. 31.)						
	Összesen	%	Férfi	%	Nő	%
Fegyház	4 727	28,99	4489	29,74	238	19,72
Börtön	7 052	43,26	6441	42,67	611	50,62
Fogház	725	4,45	672	4,45	53	4,39
Közérdekű munka átváltoztatása (fogház), pénzbüntetés átváltoztatása (fogház)	378	2,32	358	2,37	20	1,66
Fiatalkorú, börtön fokozat	105	0,64	99	0,66	6	0,50
Fiatalkorú, fogház fokozat	51	0,31	50	0,33	1	0,08
Elítéltek	13 038	79,97	12 109	80,21	929	76,97
Letartóztatott I. fokú ítéletig	2185	13,40	2013	13,33	172	14,25
Letartóztatott nem jogerősen elítélt	464	2,85	428	2,84	36	2,98
Fiatalkorú letartóztatott I. fokú ítéletig	35	0,21	32	0,21	3	0,25

5 A könnyebb összehasonlíthatóság érdekében – utólagosan számított adatok alapján – a jelzett évekre az adott év zárónapi fogvatartotti átlaglétszámaiból kalkulált átlagtelítettséget szerepeltetjük.

Fiatalkorú letartóztatott nem jogerősen elítélt	10	0,06	10	0,07	0	0,00
Letartóztatottak	2 694	16,52	2 483	16,45	211	17,48
Elzárás, büntetőjogi elzárás	392	2,40	353	2,34	39	3,23
Kényszergyógykezelés	179	1,10	151	1,00	28	2,32
Összesen:	16 303	100,0	15 096	100	1 207	100

7. táblázat

Az elítéltek létszámának és a végrehajtási fokozatok szerinti megoszlásának alakulásáról a fenti táblázat azt mutatja, hogy a fogvatartottak közel 80%-a jogerősen elítélt, közülük továbbra is a börtön fokozatú büntetést töltők vannak többségben (43,26%).

A végrehajtási fokozat szerint a következő legnépesebb csoportot a fegyház büntetést töltők alkotják (28,99%). Az általános létszámcsökkenés ellenére 2018-ban is tovább folytatódott a növekedés a fegyház fokozatú elítéltek létszámában (a Börtönstatisztikai Szemle korábbi számaiban használt elemzési létszámok szerint 2014: 3 869 fő, 2015: 4 136 fő, 2016: 4 446 fő, 2017: 4 710 fő, 2018: 4 727 fő). Ez azt jelenti, hogy az elítéltek 36%-a tartozott a legsúlyosabb végrehajtási kategóriába.

	Ítélet tartama			
	2017.12.31.		2018.12.31.	
	Fő	%	Fő	%
1 hónapnál rövidebb	49	0,36	43	0,33
1 hónap - 6 hónap	303	2,24	291	2,22
6 hónap - 1 év	875	6,48	723	5,50
1 év - 2 év	2 550	18,88	2 481	18,89
2 év - 3 év	2 047	15,15	1 961	14,93
3 év - 5 év	2 558	18,94	2 465	18,76
5 év - 10 év	3 459	25,61	3 440	26,19
10 év vagy több	1 613	11,94	1 676	12,76
Tényleges életfogytiglan	54	0,40	57	0,43
Összesen:	13 508	100	13 137	100
N.a. ^{6,7}	434	N.r. ⁸	472	N.r.
Letartóztatott első fokú ítéletig ⁹	2 821	N.r.	2 220	N.r.

6 A későbbiekben „N.a.” rövidítéssel jelöljük azon esetek számát, amelyekről nem állt rendelkezésre adat.

7 A FANY rendszer adatai alapján készített gépi leválogatásban nem besorolhatóak azon személyek, akik jogerősen elítélteként lettek befogadva, de ítéletük fogamatba vétele az adatszolgáltatás készítésekor éppen folyamatban van.

8 A későbbiekben „N.r.” rövidítéssel jelöljük azon eseteket, amelyek a vizsgált szempontból nem relevánsak.

9 Az ítéletek tartamát bemutató táblázat arányszámainak számításakor kizárólag a jogerős ítéleteket tartottuk relevánsnak, így nem vettük figyelembe a következő csoportokat: a fiatalkorú előzetes/letartóztatott első fokú ítéletig és az előzetes/letartóztatott első fokú ítéletig.

Letartóztatott nem jogerősen elítélt ¹⁰	580	N.r.	474	N.r.
Mindösszesen:	17 343	N.r.	16 303	N.r.

8. táblázat

A kiszabott büntetések tartamának tekintetében továbbra is a legnagyobb csoport az 5-10 évig terjedő szabadságvesztésre ítélték, ezt követik a 3-5 évig, majd az 1-2 évig terjedő szabadságvesztés büntetésre ítélték. Az egy évnél rövidebb ítéleti idők kevésbé jellemzőek.

Az előző év adataihoz képest a 5 év feletti ítéleti időtartamok arányának tekintetében enyhe emelkedés ment végbe. A 10 évnél hosszabb ítéleti időtartam esetén az emelkedés a létszám tekintetében is megfigyelhető tendencia.

Szuicid cselekmények								
Év		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fogvatartottak átlaglétszáma		17 195	17 517	18 042	17 792	18 023	17 944	17 251
Öngyilkosság	Fő	8	7	6	5	9	4	6
	Ráta ¹¹	4,65	4,00	3,33	2,81	4,99	2,23	3,48
Öngyilkossági kísérlet	Fő	34	42	49	41	21	8	12
	Ráta	19,77	23,98	27,16	23,04	11,65	4,46	6,96

9. táblázat

Az öngyilkosságra és öngyilkossági kísérletre vonatkozó fenti számok csak azokat az eseteket jelölik, amelyek mögött valós szuicid krízis áll. A bv. intézeteken belüli önkárosítások mögött ugyanis nem feltétlenül áll valós¹² „meghalási szándék”. Azok hátterében *feszültség-levezetés* (falc), illetve a *prizonális problémák* által kiváltott (ide tartoznak a helyzeti előnyök megszerzésében motivált, „manipulatívnek” nevezhető) cselekmények is állhatnak.

Szakmai fejlődésként, valamint a fogvatartottak hatékonyabb kezelésével kapcsolatos tevékenység hatására pozitívumként értékelendő, hogy az öngyilkossági kísérletek számában némi ingadozás mellett több éves időtávot figyelve csökkenő tendencia figyelhető meg, valamint a befejezett öngyilkosságok száma és rátája is jóval a nemzetközi átlag alatt mozog, még az utóbbi évben tapasztalható kismértékű növekedés ellenére is.

10 Az ítéletek tartamát bemutató táblázat arányszámainak számításakor továbbá nem vettük figyelembe az előzetes/letartóztatott nem jogerősen elítélteket és a fiatalkorú előzetes/letartóztatott nem jogerősen elítélteket.

11 Ráta: 10.000 fogvatartottra jutó érték, arányszám.

12 Olyan eseteket értünk valós szuicid krízis alatt, ahol az exploráció, tesztek és egyéb pszichológiai módszerek által közvetlen öngyilkossági veszélyhelyzet mutatható ki.

Visszaesési mutatók (összes fogvatartott)		
Visszaesési fok	Fő	%
Első büntényes	7649	46,92
Visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő	1012	6,21
Visszaeső	1399	8,58
Többszörös visszaeső	2989	18,33
Különös visszaeső	2022	12,40
Erőszakos többszörös visszaeső	442	2,71
N.a.	790	4,85
Összesen:	16 303	100,00

10. táblázat

A visszaesési adatok alapján az összes fogvatartott csaknem fele első büntényes, 42% körüli a visszaesők aránya, melyből 8,58%-ot a visszaesők, 18,33%-ot a többszörös visszaesők, 12,4%-ot a különös visszaesők, 2,71%-ot az erőszakos többszörös visszaesők tesznek ki.

Külföldi állampolgárságú fogvatartottak		
Ország	Fő	%
Magyar állampolgárságú fogvatartottak	15 550	95,38
Külföldi állampolgárságú fogvatartottak ¹³	728	4,47
N.a.	25	0,15
Összesen:	16 303	100,00

11. táblázat

A fogvatartotti populációban a külföldi állampolgárságúak, illetve a nem magyar állampolgárságúak aránya az előző évekhez hasonlóan alakult. Ezen felül összességében elmondhatjuk, hogy a külföldi fogvatartottak statisztikai jellemzőiben jelentős változás nem tapasztalható.

Oktatási, képzési adatok

Beiskolázási mutatók									
Tanév	Általános iskola		Középfiskola		Szakképzés		Felsőfokú		Összesen
	Fő	(%)	Fő	(%)	Fő	(%)	Fő	(%)	
2011/2012	1 159	42,55	920	33,77	606	22,25	39	1,43	2 724
2012/2013	787	34,78	836	36,94	602	26,60	38	1,68	2 263

¹³ Külföldi állampolgárságú fogvatartottaknál azokat az idegen állampolgársággal rendelkezőket szerepeltetjük, akik nem rendelkeznek magyar állampolgársággal.

2013/2014	1 151	42,07	819	29,93	720	26,32	46	1,68	2 736
2014/2015	1 083	34,91	858	27,66	1 131	36,46	30	0,97	3 102
2015/2016	1 016	31,8	967	30,27	1 156 ¹⁴	36,18	56	1,75	3 195
2016/2017	909	30,92	1 218	41,43	770	26,19	43	1,46	2 940
2017/2018	821	27,90	1 252	42,54	828	28,13	42	1,43	2 943

12. táblázat

A korábbi évhez képest csökkent az általános iskolai oktatásba bevont fogvatartottak száma, a középiskolai oktatásban résztvevőké pedig emelkedést mutat, az oktatási-szakképzési összesített adatok a korábbi év számadataihoz hasonló képet mutatnak. Összességében pozitív, hogy a fogvatartotti átlaglétszám csökkenése mellett az összesített beiskolázási létszám enyhe növekedést mutat, így a beiskolázási arányszám is emelkedik.

Az adatok értékelésén felül, megjegyzendő, hogy egyre több fogvatartott csatlakozik a szakképzésbe vagy vesz részt oktatásban munkavégzés mellett, ezzel is segítve a társadalomba történő sikeres visszailleszkedésüket, a jogkövető életmódjukat.

Iskolai végzettség						
	Összesen		Férfi		Nő	
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
Analfabéta	89	0,55	70	0,46	19	1,58
Kevesebb mint 8 osztály	1 694	10,41	1 533	10,18	161	13,35
Általános iskola	9 519	58,51	8 832	58,63	687	56,97
Befejezetlen középiskola	1 054	6,48	979	6,50	75	6,22
Szakiskola	2 197	13,50	2 109	14,00	88	7,30
Érettségi	1 365	8,39	1 239	8,23	126	10,45
Egyetem-főiskola	351	2,16	301	2,00	50	4,15
Összesen:	16 269	100,00	15 063	100,00	1 206	100,00
N.a.	34		33		1	

13. táblázat

Az iskolázottságra vonatkozó adatok értelmezéséhez szükséges figyelembe venni, hogy az értékek egy aktuális állapotot rögzítenek. A táblázatban tehát a fogva tartás kezdete óta, a fogva tartás során megszerzett végzettség is szerepel, hozzáadódva a már korábban megszerzett végzettséghez.

14 A naptári éven belül be nem fejeződő, a tanévi időbeosztáshoz nem igazodó szakképzések adatai, illetve egyéb tényezők hatásai miatt a 2016/1 Börtönstatistikai Szemlében publikált adat (1 993 fő) helyett utólagosan korrigált adatot teszünk közzé.

A fogvatartottak legjelentősebb része – a teljes börtönpopuláció több mint 58%-a – általános iskolai végzettséggel rendelkezik, a második legnépesebb csoportot pedig a szakiskolát elvégzők (13,5%) alkotják. Látható, hogy a női fogvatartottak körében magasabb az analfabéták, illetve a kevesebb, mint 8 osztályt elvégzők aránya, ugyanakkor gyakoribb náluk az érettségi és a főiskolai/egyetemi végzettség megszerzése is.

Biztonsági tevékenységre vonatkozó adatok

Biztonságra vonatkozó adatok						
Év		2014	2015	2016	2017	2018
Fogvatartottak átlaglétszáma		18 042	17 792	18 023	17 944	17 251
Fogolyszökés büntette	Fő	2	3	1	6	5
	Ráta	1,11	1,69	0,55	3,34	2,90

14. táblázat

A fogolyszökések esetében szükséges megkülönböztetni a vétségi és a büntetési alakzatot. Vétségi alakzat, ha a fogvatartott az engedélyezett szabadságvesztés-büntetés félbeszakítás, eltávozás, rövid tartamú eltávozás vagy kimaradás tartamának elteltével a büntetés-végrehajtás alóli kibúvásának céljából a megjelölt határidőn belül nem tér vissza a bv. intézetbe. Fogolyszökés büntetéről akkor beszélhetünk, ha a fogvatartott a bv. őrizete alól kivonja magát (az intézet zárt és/vagy őrzött területéről megszökik). A fenti táblázat az utóbbi eseteket mutatja be.

A fogvatartottak által elkövetett fogolyszökések száma az előző évhez képest 2018-ban csökkent, a szökött fogvatartottak valamennyi esetben rövid időn belül visszaszállításra kerültek a bv. intézetekbe.

Előállítás - szállítás				
Év	2015	2016	2017	2018
Előállítások	64 429	64 066	62 248	55 823
Szállítások	63 794	61 260	56 549	51 955
Célszállítások	15 332	14 528	13 478	11 673

15. táblázat

Az előállítás történhet bíróságra, ügyészségre, orvosi ellátás céljából, továbbá egyéb okból. Az egyes bv. szervek esetében az előállítások száma függ a fogvatartotti létszámtól, illetve a bv. intézet szakmai profiljától, rendeltetésétől is. A szállítások többek között a fogvatartottak megfelelő bv. intézetbe, egészségügyi intézetbe történő eljuttatását jelenthetik.

A 2018. év adatai alapján a szállítások és célszállítások száma tovább csökkent. Ennek okai között vannak az előállítások és szállítások számának és szervezésének racionalizálására tett széleskörű törekvések, a 2018-ban bevezetett távtárgyalás lehetősége, továbbá a letartóztatottak csökkenő létszáma.

A munkáltatási adatok

Munkáltatott fogvatartottak átlagos állományi létszáma (fő)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bv. gazdasági társaságok általi munkáltatás	3 753	4 137	4 405	4 548	4 678	3 861
ebből ipari társaságnál munkáltatott:	1 846	2 082	2 334	2 521	2 620	2 320
ebből mg.-i társaságnál munkáltatott:	1 907	2 055	2 071	2 027	2 058	1 541
Intézeti munkáltatás	2 765	2 741	2 963	3 334	3 483	3 125
PPP munkáltatás¹⁵	723	684	672	749	633	723
Összesen:	7 241	7 562	8 040	8 631	8 794	7 709

16. táblázat

A fogvatartottak reintegrációjának, a társadalomba való visszavezetésének legfontosabb eleme és eszköze a munkáltatás. A munkával történő foglalkoztatás jelleg szerinti csoportosítása látható a fenti táblázatban. Látható, hogy a bv. gazdasági társaságok általi munkáltatás és a bv. intézetek által munkáltatott fogvatartottak létszáma folyamatos növekedést mutat. A 2017. év végére megvalósult teljes fogvatartotti foglalkoztatás 2018-ban továbbra is fennállt, sikerült fenntartani az elért eredményeket.

¹⁵ A public-private partnership (rövidítve: PPP) szerződés keretében működtetett büntetés-végrehajtási intézetekben a szerződésben meghatározottak szerinti létszámban történik a fogvatartottak foglalkoztatása.

Ára: 750 Ft